Biuro Zarządu Głównego
02 - 520 Warszawa ul. Wiśniowa 50
tel. 640 80 23; 640 82 67 **fax** 849 82 30

Warszawa, dn. 30 stycznia 2009r.

Uchwała Nr 175 -VI/2009
Zarządu Głównego NSZZ FiPW
z dnia 22 stycznia 2009r.

Zarząd Główny NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa dokonał oceny projektu „***Wytycznych Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w sprawie ustalenia zasad organizacji i przeprowadzania interwencji przez służbę medycyny pracy po wystąpieniu zdarzeń stanowiących źródło silnego stresu***”.

Uwagi o charakterze ogólnym:

1. zdaniem Zarządu Główny NSZZ FiPW przedłożone nam do zaopiniowania „Wytyczne” odznaczają się znacznym niechlujstwem legislacyjnym i językowym, a ponadto pozbawione są konkretów - co nas nie dziwi, gdyż w przeszłości takie cechy były charakterystyczne dla dokumentów powstających w Zespole Medycyny Pracy i BHP CZSW.
2. sposób formułowania przepisów, używane słownictwo, brak zachowania konsekwencji w terminologii - świadczą albo o braku fachowości autorów, albo o całkowitym braku zrozumienia dla istoty sprawy, albo są działaniem celowym, obliczonym na zrealizowanie jakiegoś zadania terminowego, bez oceny jego przydatności.
3. w ocenie związku zawodowego celem działania służby medycyny pracy winno być przecież udzielanie niezbędnej pomocy potrzebującym funkcjonariuszom, a nie bezduszne „interweniowanie”, noszące głównie cechy biurokratyczne. Przewidziane w „Wytycznych” postępowanie podporządkowane jest praktycznie wyłącznie potrzebom administracji, w szczególności postępowaniu w sprawach wypadków nadzwyczajnych, a nie doborowi potrzebujących pomocy psychologicznej funkcjonariuszy.

Uwagi o charakterze szczegółowym:

1. brak doprecyzowania (w § 1.1. Wytycznych) określenia „źródła silnego stresu” może powodować rozbieżną jego interpretację, w szczególności gdy w dalszej części dokumentu używane są zamiennie inne określenia, jak: „zdarzenie nadzwyczajne” czy „zdarzenie kryzysowe”.

2. w § 1.3. jest mowa o zadaniach kierownika jednostki, podczas gdy z treści przepisów wynika, iż są one w zasadzie ograniczone jedynie do „zapewnienia medycynie pracy komfortu wykonywanej pracy”.

3. zapisy § 2, podobnie jak § 5.4. są zbędne, gdyż wynikają one z innych uregulowań prawnych, a przedstawienie ich w sposób ogólnikowy mogą spowodować ich błędną interpretację. Przecież np.: pracownicy cywilni AŚ i ZK nie są pracownikami zatrudnianymi (i podległymi) dyrektorom okręgowym Służby Więziennej.

4. użyte w § 3 sformułowanie „interwencja” wypacza ideę powstania służby medycyny pracy, chyba że (w zamyśle autorów Wytycznych) została ona powołana do „interwencji na żądanie”. Trafniejszym byłoby użycie terminów: udzielenie pomocy, wsparcia, rozpoznania zjawiska, itp. Szczególny niepokój Zarządu Głównego budzą zapisy dotyczące zasad i sposobów podejmowania interwencji. Wymagać będą one od kierowników jednostek penitencjarnych posiadania szczegółowej wiedzy specjalistycznej, którą winien przecież posiadać „interdyscyplinarny zespół”, o którym mowa w § 2.2. Ponadto wzór skierowania (§ 3.3. Wytycznych) zupełnie nie odnosi się do „źródła silnego stresu”, o którym jest mowa w projekcie dokumentu, ale odnosi się do subiektywnej oceny funkcjonariusza przez przełożonego. Jest to nie dopuszczalne i nieetyczne, a może generować wnioski nieuzasadnione. Również nie do zaakceptowania jest próba zróżnicowania uprawnień funkcjonariuszy (np.: w sprawach delegowania, czasu służby, itp.) uzależniona od sposobu skierowania: w trybie obligatoryjny, fakultatywnym lub na wniosek funkcjonariusza.

5. rozdział 2 projektu Wytycznych winien określać zasady i sposoby obejmowania funkcjonariuszy opieką, czy metody zapobiegania dalszym skutkom stresu. Natomiast już sam tytuł sugeruje prawdziwe cele autorów projektu, ukierunkowane na bliżej nieokreślone zapobieganie niepokojom społecznym, co jest nieadekwatne do istoty samych wytycznych, a także rozmija się z pojęciem pomocy psychologicznej.

6. uregulowania § 4. zostały określone w praktycznym odniesieniu się do przepisów ochronnych, które przecież nie są w stanie objąć zbioru zdarzeń mogących być źródłem silnego stresu, wywołanego niekoniecznie wyłącznie zdarzeniami nadzwyczajnymi powstałymi w trakcie pełnienia służby. Ponadto enumeratywne wyliczanie tych zdarzeń (w § 4.3.) pomija tak istotne przyczyny stresu jak np.: czynna napaść na funkcjonariusza (w służbie i poza nią), czy narażenie na kontakt z zakażoną krwią.

7. brak określenia (w § 4.4.) trybu i zasad „odsuwania” funkcjonariusza od służby świadczy o braku profesjonalizmu autorów Wytycznych. W szczególności gdy dalsze uregulowania (§ 6.3.) określają termin podjęcia niezwłocznej interwencji w czasie do 10 dni.

8. uregulowania § 5 są praktycznie w całości zbędne, gdyż wynikają one z innych przepisów, a ponadto „zachowanie dyskrecji” należy do podstawowego zakresu zadań oraz etyki zawodowej psychologa.

9. w § 6 projektu Wytycznych autorzy skupili się głównie na wprowadzeniu zbędnej biurokratycznej sprawozdawczości (§ 6 ust. 4, 5 i 6), a nie przewidzieli natomiast możliwości objęcia funkcjonariusza pomocą inną niż na terenie jednostki, np.: w szpitalu, czy w domu, gdzie jego pobyt
został wymuszony udziałem w zdarzeniu traumatycznym. Zdaniem Zarządu Głównego świadczy to, po raz kolejny, o przedmiotowym traktowaniu zadań i celów medycyny pracy.

10. przepisy § 7 w sposób nieuzasadniony dzielą funkcjonariuszy według trybu kierowania na konsultację, a nie według rzeczywistych i realnych potrzeb funkcjonariusza. Ponadto, zdaniem związku zawodowego, możliwość objęcia funkcjonariusza pomocą psychologiczną i lekarską - po jego udziale w zdarzeniu traumatycznym - powinna być zjawiskiem powszechnie znanym ogółowi funkcjonariuszy, dodatkowo przez nich akceptowanym oraz aprobowanym, o czym niestety nie świadczy „wstydliwy” zapis § 7.3.

Reasumując, Zarząd Główny NSZZ FiPW wnosi o odrzucenie przedłożonego nam do zaopiniowania projektu przedmiotowych „Wytycznych”, gdyż proponowane w nim rozwiązania dyskredytują go w całości.

Za Zarząd Główny

(-) **Bronisław Ogonek-Obierzyński**